

Klasa: 302-01/12-03/02
Urbroj: 50301-09/06-12-2

Zagreb, 12. prosinca 2012.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o provedbi službene razvojne pomoći Republike Hrvatske inozemstvu za 2011. godinu

Na temelju članka 10. stavka 3. Zakona o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći inozemstvu (Narodne novine, broj 146/2008), Vlada Republike Hrvatske podnosi Izvješće o provedbi službene razvojne pomoći Republike Hrvatske inozemstvu za 2011. godinu.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Vesnu Pusić, prvu potpredsjednicu Vlade Republike Hrvatske i ministricu vanjskih i europskih poslova, Joška Klisovića, zamjenika ministricu vanjskih i europskih poslova i dr. sc. Vesnu Batistić Kos, pomoćnicu ministricu vanjskih i europskih poslova.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI SLUŽBENE RAZVOJNE POMOĆI
REPUBLIKE HRVATSKE INOZEMSTVU ZA 2011. GODINU**

SADRŽAJ:

1. Uvodne napomene	2
2. Strateške smjernice nacionalne politike razvojne suradnje.....	2
3. Institucionalni i proračunski okvir	4
4. Sektorski i geografski prioriteti	7
5. Bilateralna SRP	10
5.1. Zemlje u regiji JIE	10
5.2. Pomoć nestabilnim zemljama kao investicija u mir.....	13
6. Multilateralna SRP	16
6.1. Podrška međunarodnim organizacijama i agencijama Ujedinjenih naroda i drugim međunarodnim i regionalnim organizacijama.....	16
7. Humanitarna pomoć	16
8. Brojčani pregled	19
9. Zaključak	22

1. Uvodne napomene

Izvješće o provedbi službene razvojne pomoći Republike Hrvatske inozemstvu za 2011. godinu, treće je takvo izvješće koje Vlada dostavlja Saboru na usvajanje prema članku 10. Zakona o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći inozemstvu (Narodne novine, broj 146/2008).

Politika razvojne suradnje izuzetno je značajan izraz solidarnosti sa zemljama u potrebi, a Republika Hrvatska, koja je donedavno i sama bila primateljica pomoći, ovoj politici pridaje sve veći značaj.

Za mladog donatora poput Hrvatske, 2011. godina bila je obilježena s novim izazovima poput konsolidacije nacionalne politike razvojne suradnje, njezinog usmjeravanja u geografske i sektorske prioritete, pronalaženje kreativne i inovativne niše na globalnom tržištu, te uključivanje u oblikovanje politike razvojne suradnje i humanitarne pomoći Europske unije.

Odlukom OECD/DAC-a od listopada 2011. godine, Hrvatska je izbrisana s liste zemalja primateljica pomoći¹ te je tako ušla u kategoriju privilegiranih skupina zemalja donatora što podrazumijeva preuzimanje značajnih obveza, u području kreiranja politike, ali i osiguravanja odgovarajućih resursa (ljudskih i materijalnih) za njezinu provedbu.

Tijekom 2011. godine, Republika Hrvatska se je po prvi put uključila u Busanski proces o učinkovitosti razvojne pomoći na globalnoj razini, na razini Europske unije pridružila se članicama Europske unije u oblikovanju europskih politika međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći, pokrenula konzultacije s bilateralnim i multilateralim partnerima, pružila žurne humanitarne odgovore u kompleksnim krizama uzrokovanim ljudskim ili prirodnim djelovanjem, te nastavila s osnaživanjem nacionalne koordinacije, jačanjem institucionalnih i administrativnih kapaciteta za potrebe planiranja, provedbe i izvještavanja o službenoj razvojnoj pomoći (u daljnjem tekstu: SRP).

2. Strateške smjernice nacionalne politike razvojne suradnje

Politika razvojne suradnje sastavni je dio hrvatske vanjske politike koja je u koordinaciji s relevantnim sektorskim politikama usmjerena na dijeljenje blagostanja, suzbijanje siromaštva, ostvarivanje Milenijskih ciljeva razvoja, rješavanje problema sukoba, migracija, epidemija i sličnih globalnih izazova, a da pri tome ne stvara ovisnost o pomoći i ostale povezane negativne učinke razvojne pomoći. Usmjerena je na postizanje održivog i uključivog razvoja utemeljenog na zaštiti ljudskih prava, posebice najranjivijih skupina (žena, djece te ostalih diskriminiranih skupina, poput *LGBT*-zajednice i dr.) s posebnim naglaskom na sveobuhvatni pristup za zemlje pogođene sukobom.

U cilju postizanja djelotvornosti SRP, inicirano je njezino strateško usmjeravanje u nekoliko ključnih zemalja partnera u prioritetnim regijama: 1) Jugoistočna Europa (primarno Bosna i Hercegovina); 2) Južni Mediteran te 3) Afganistan i nekoliko ključnih sektora SRP poput:

¹ Odluka OECD/DAC odnosi se na razdoblje od siječnja 2011. godine.

obrazovanja (prevencija konflikta, konfliktna i post-konfliktna demokratska tranzicija), javnog zdravstva, društveno-ekonomskog razvoja i razvoja civilnog društva.

Hrvatska posebnost i dodana vrijednost obuhvaća znanja i ekspertizu koja su stečena u procesu konfliktne i post-konfliktne demokratske tranzicije, te su od posebnog interesa za brojne zemlje koje se suočavaju sa sličnim izazovima.

U okviru pregovaračkog Poglavlja 30. Vanjski odnosi, Republika Hrvatska je potvrdila kako će nakon pristupanja Europskoj uniji biti spremna sudjelovati u politici razvojne suradnje Europske unije u skladu s odredbama Ugovora o osnivanju Europske unije (članci 177. – 181.a) i pripadajućim zaključcima Europskog vijeća i Vijeća Europske unije, te drugim izjavama i dokumentima Europske unije (primjerice Europski dogovor o razvoju Europski konsenzus o humanitarnoj pomoći).

Temeljem Zakona o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći inozemstvu i Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2014. godine (Narodne novine, broj 24/2009), Republika Hrvatska provodi politiku razvojne suradnje sukladno smjernicama Odbora za razvojnu pomoć/Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (*OECD/DAC*).

Kroz provedbu politike razvojne suradnje Republika Hrvatska na globalnoj razini doprinosi ispunjavanju Milenijskih ciljeva razvoja.

Osnovna načela kojima se rukovodi hrvatska razvojna suradnja jesu sljedeća:

Djelotvornost - programi službene razvojne pomoći usklađeni su s načelom djelotvornosti pomoći sukladno Pariškoj deklaraciji o djelotvornosti pomoći iz 2005. godine.

Transparentnost - raspodjela financijskih sredstava i nadzor podliježu objektivnim kriterijima na temelju načela pravilnog upravljanja. Politika se provodi u suradnji s drugim relevantnim tijelima, nevladinim organizacijama, privatnim sektorom, akademskom zajednicom i drugim sudionicima.

Komplementarnost/komparativne prednosti - razvojna pomoć usmjerava se na područja u kojima imamo specifična znanja i iskustvo koji mogu najučinkovitije pridonijeti razvoju zemlje partnera. Našu razvojnu pomoć usklađujemo i koordiniramo s drugim donatorima kroz bilateralne, regionalne i multilateralne okvire.

Sudjelovanjem na Četvrtom forumu na visokoj razini o djelotvornosti pomoći u Busanu te ostalim relevantnim forumima na temu razvojne suradnje i humanitarne pomoći u okviru Ujedinjenih naroda i Europske unije, Republika Hrvatska se profilira kao mlada zemlja donator koja poštuje ključna načela za djelotvornost razvojne pomoći: lokalno vlasništvo, usklađivanje politika s razvojnim prioritetima zemlje partnera, izbjegavanje raspršenosti i nekoordiniranosti te stvaranje okvira za rezultate. Iz vlastite perspektive zemlje primateljice pomoći i naučenih lekcija ne želimo ponavljati iskušane greške nedjelotvorne pomoći.

Za učinkovitu provedbu politike međunarodne razvojne suradnje, pored tijela državne uprave, potrebno je aktivno uključivanje svih dionika društva: organizacija civilnog društva, lokalnih vlasti, akademske zajednice, parlamenta i privatnog sektora. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u ulozi koordinatora ukupne razvojne suradnje poziva partnere na pronalaženje

inovativnih i kreativnih rješenja koja će prepoznati mogućnosti, preuzeti rizike te prikupiti odgovarajuće materijalne i ljudske resurse. Ministarstvo ima odgovornost stvaranja regulatornog i zakonodavnog okvira u području međunarodne razvojne suradnje dok je dostizanje promjena te rješavanje konkretnih problema zajedničke budućnosti, odgovornost svih segmenata društva.

3. Institucionalni i proračunski okvir

Donošenjem Zakona o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći inozemstvu (Narodne novine, broj 146/2008, u daljnjem tekstu: Zakon), u prosincu 2008. godine, postavljen je normativni temelj za provođenje aktivnosti na području službene razvojne suradnje i humanitarne pomoći Republike Hrvatske.

U veljači 2009. godine Republika Hrvatska je donijela Nacionalnu strategiju razvojne suradnje Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2014. godine (Narodne novine, broj 24/2009) kojom je osiguran okvir za provođenje aktivnosti razvojne suradnje u petogodišnjem razdoblju.

U okvirima postojećeg normativnog okvira nastavljene su aktivnosti u cilju unaprjeđenja institucionalnog okvira za pružanje službene razvojne pomoći, usmjerene prema tranziciji i transformaciji Hrvatske iz zemlje primateljice razvojne pomoći u zemlju donatora.

Člankom 8. Zakona, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova određeno je za koordinatora međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći pri čemu su zamijećeni slijedeći nedostaci: nekoherentnost pri planiranju projekata razvojne suradnje što doprinosi geografskoj i sektorskoj rascjepkanosti ukupne SRP; nekonsolidirani proračun namijenjen razvojnoj suradnji što doprinosi trendu opadanja SRP; nedostatna evaluacija provedenih projekata što doprinosi smanjenoj djelotvornosti SRP te nedostatak jače koordinacije između tijela državne uprave sa organizacijama civilnog društva u planiranju i provedbi službene razvojne pomoći. Ministarstvo je kroz mehanizam Međuresorne radne skupine za razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć iznijelo prijedloge za unaprjeđenje djelotvornosti SRP na način da se okrupnjeni projekti/programi usmjere u nekoliko ključnih zemalja partnera u području Jugoistočne Europe, zemalja Južnog Mediterana i Afganistana i da se uspostavljanjem posebne aktivnosti namijenjene razvojnoj suradnji doprinese djelotvornosti i većoj vidljivosti SRP Republike Hrvatske u partnerskim zemljama.

Nadležna tijela upozorena su i na obvezu koordiniranja svojih aktivnosti s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova, i to u pogledu planiranja, provedbe, nadzora i izvješćivanja budući da se do tada *de facto* provodila jedino odredba o planiranju i izvješćivanju i to s nedostatnom dinamikom i preciznošću. Proces osnaživanja međuresorne koordinacije, osim u pitanjima usklađenijeg planiranja i izvještavanja o provedbi SRP-a, svakako bi trebao doprinijeti i postizanju usklađenosti politika za razvoj na nacionalnoj razini čime se smanjuje rizik negativnih učinaka koje pojedine javne politike mogu imati na politiku razvojne suradnje odnosno osnažuje njihov pozitivni sinergijski učinak.

Što se tiče volumena SRP-a, Europska unija je zajedno s 27 država članica, najveći donator u svijetu, odnosno doprinosi više od polovice ukupne razvojne pomoći na globalnoj razini (2011. godine 53,1 milijarda eura).

Prema očekivanjima Europske komisije, Republika Hrvatska trebala je dosegnuti razinu izdvajanja za razvojnu pomoć od 0,17% bruto nacionalnog dohotka (BND) do 2010. godine, kako je predviđeno za nove države članice, te bi do 2015. godine trebala dosegnuti razinu izdvajanja od 0,33% BND-a. Ukupno izdvajanje za razvojnu pomoć Republike Hrvatske u 2011. godini iznosilo je 108.616.163,37 kuna² odnosno **0,03% BND**³, za ukupno 573 projekata i programa međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći.

Usporedbe radi, postotak SRP-a u odnosu na BND nekih novih članica Europske unije iznosi kako slijedi: Češka 0,13%, Mađarska 0,11%, Estonija 0,12%, Poljska 0,08%, Slovenija 0,13% i Slovačka 0,09% (podaci *OECD/DAC* za 2011. godinu).

Navedeni iznos predstavlja smanjenje od 436,07% u odnosu na 2010. godinu, uz napomenu kako je 2010. godini, službena razvojna suradnje bila *ad hoc* prirode i nije imala održivi karakter, budući su velikoj inflaciji službene razvojne pomoći doprinijeli prijevodi pravne stečevine Europske unije u vrijednosti od 8 milijuna eura, koje je Vlada Republike Hrvatske donirala šest zemalja u regiji: Bosni i Hercegovini, Srbiji, Makedoniji, Crnoj Gori, Kosovu i Albaniji.

Ukoliko se oduzme vrijednost prijevoda pravne stečevine Europske unije, *de facto* SRP Republike Hrvatske u 2011. godini iznosila je 10.536.819,65 kuna manje u usporedbi s 2010. godinom, odnosno pokazuje **realno smanjenje od 8,84%**.

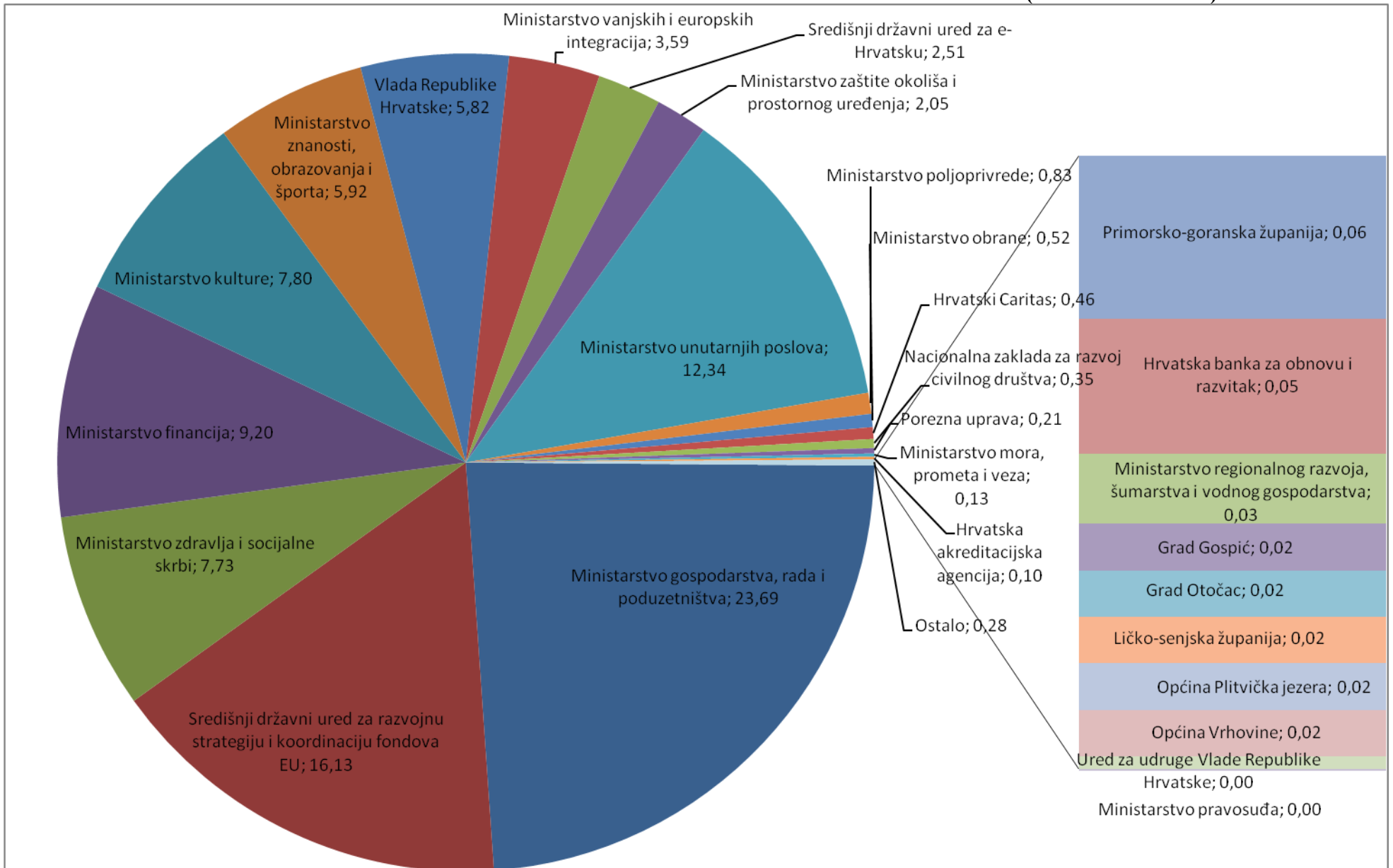
Donosimo pregled SRP prema ukupnom volumenu SRP u nadležnosti pojedinih tijela u 2011. godini: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva (23,69%); SDURF (16,13%); Ministarstvo unutarnjih poslova (12,34%); Ministarstvo financija (9,20%); Ministarstvo kulture (7,80%); Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (7,73%); Ministarstvo znanosti i obrazovanja (5,92%); Vlada Republike Hrvatske (5,82%) i Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija (3,59%).

---

² Opširnije u Poglavlju 8. – Brojčani pregled.

³ Prema privremenim podacima Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske, bruto nacionalni dohodak u 2011. godini iznosio je 326.063.401.382,43 kuna.

SLUŽBENA RAZVOJNA POMOĆ PREMA NADLEŽNOM TIJELU U 2011. GODINI (U POSTOTCIMA)

4. Sektorski i geografski prioriteti

Republika Hrvatska je u 2011. godini SRP usmjeravala prema zemljama Jugoistočne Europe, primarno prema Bosni i Hercegovini. Zatim, razvojna suradnja usmjerena je u Afganistan, zemlju u kojoj je prisutan značajan broj pripadnika hrvatskih oružanih snaga te zemlju koja zauzima prvo mjesto na listi najmanje razvijenih zemalja u svijetu (*Least Developed Countries, LDCs*).

Tematski prioriteti sukladno odredbama Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2014. obuhvatili su prijenos iskustava iz političke i gospodarske tranzicije (uspostava i provedba demokratskih struktura, stvaranje uvjeta za tržišno gospodarstvo), iskustva u procesu pristupanja Europskoj uniji vezana za pregovore u poglavljima koja se odnose na socijalnu uključenost, stvaranje uvjeta za korištenje prepristupnog fonda *IPA*, razvoj civilnog društva i druge reformske procese za usklađivanje društva sa standardima Europske unije, prijenos iskustava proizašlih iz specifičnih ratnih i poratnih okolnosti (razminiranje, stambeno zbrinjavanje, forenziku, fizički i psihički oporavak, pomirenje), obrazovanje, obuku stručnjaka i osoblja, zdravstvo te zaštitu okoliša.

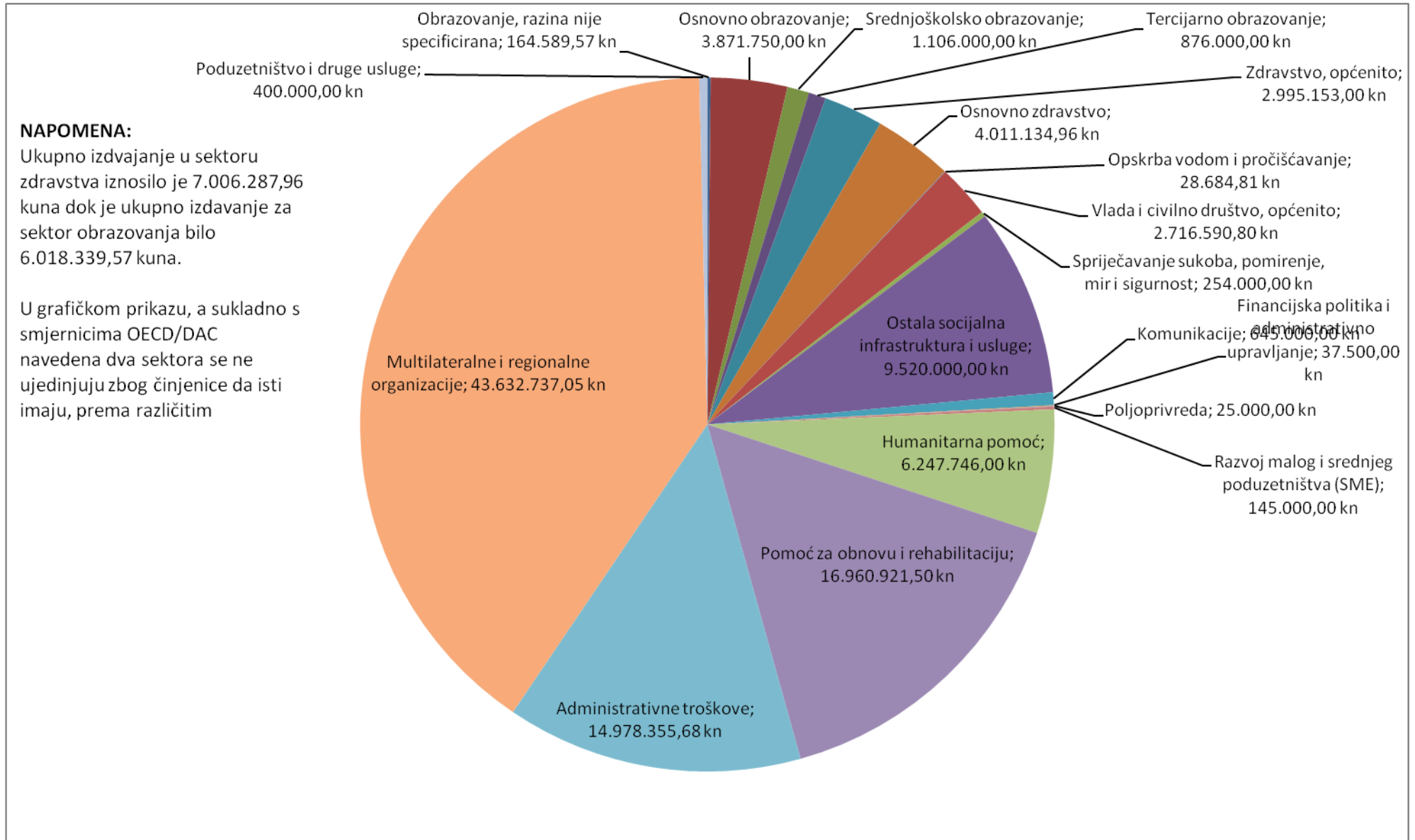
SRP je bio prvenstveno usmjeravana u tri sektora: društveno-gospodarski razvoj; obrazovanje i zdravstvo.

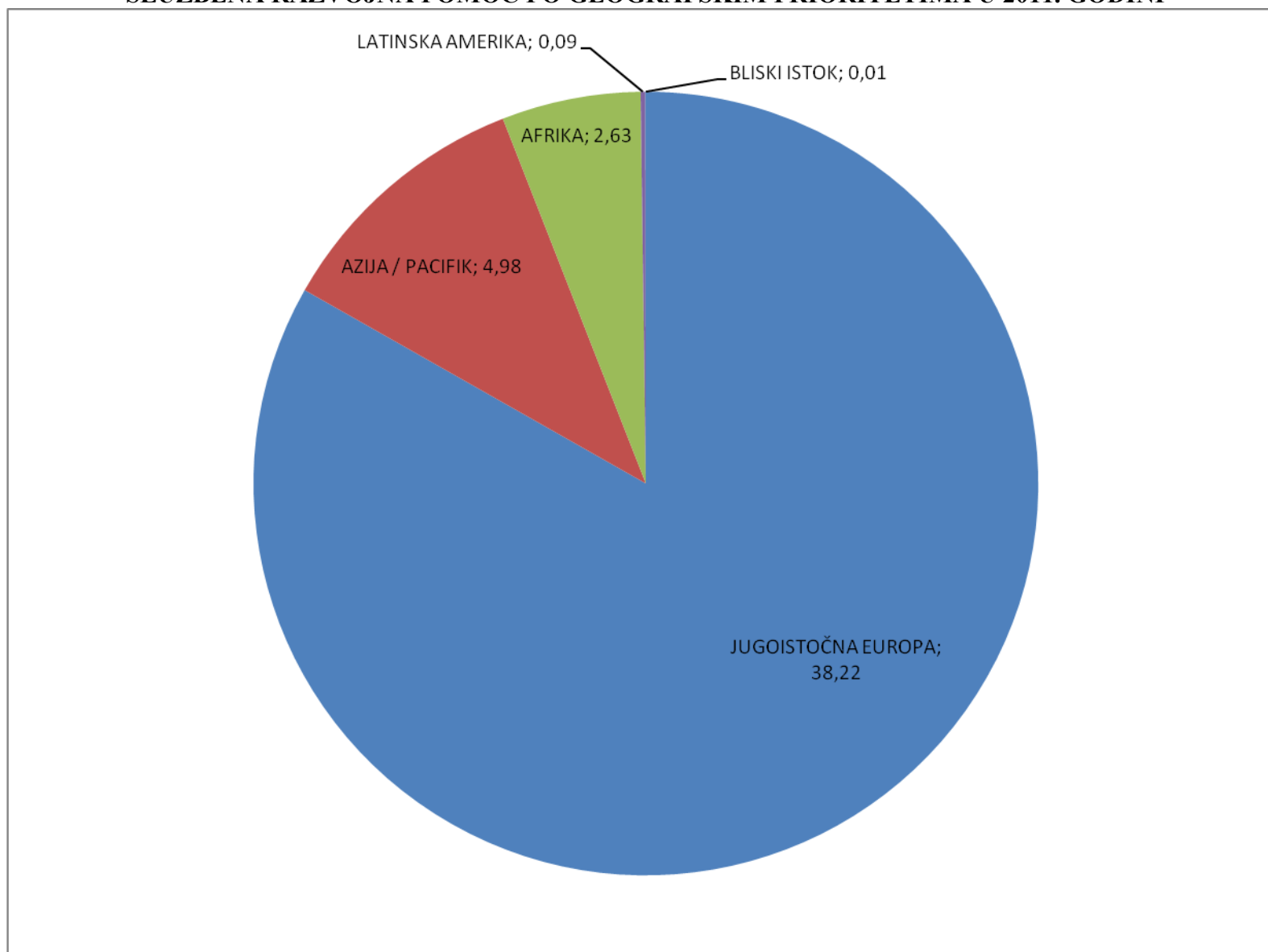
Sektor društveno-ekonomskog razvoja uključivao je projekte: obnove razrušenih stambenih jedinica povratnika u ratom pogođenim područjima, obnovu stambenih jedinica za mlade obitelji i darovanje građevinskog materijala, zatim obnovu objekata javne namjene i komunalne infrastrukture, pomoć u izgradnji lokalnih cesta, sufinanciranje projekata javne namjene – obnova crkava, studentskih centara i dječjih vrtića.

Sektor obrazovanja uključivao je projekte: obuke i razmjene znanja i iskustava u specifičnim područjima: ruralnog razvoja, sudjelovanje u mirovnim misijama u cilju očuvanja mira i sigurnosti te sprječavanje sukoba, zaštita okoliša i obrana od prirodnih katastrofa, uključivanje većeg broja djece u škole najsiromašnijih zemalja te promicanje poduzetničkog znanja.

Zdravstveni sektor bio je usmjeren najvećim dijelom na pružanje stručne pomoći u zemljama Jugoistočne Europe, Afrike i Bliskog Istoka. Osim toga, unaprjeđivani su zdravstvena infrastruktura, te radni uvjeti u jedinicama primarne zdravstvene zaštite.

SLUŽBENA RAZVOJNA SURADNJA PO SEKTORIMA U 2011. GODINI

SLUŽBENA RAZVOJNA POMOĆ PO GEOGRAFSKIM PRIORITETIMA U 2011. GODINI

5. Bilateralna SRP

5.1. Zemlje u regiji JIE

U okviru razvojne suradnje koja je ostvarena bilateralnim kanalima s državama u regiji Jugoistočne Europe, tijekom 2011. godine primarno su financirane sljedeće države i projekti:

Bosna i Hercegovina je u 2011. godini tradicionalno bila najveći primatelj razvojne pomoći. Pomoć Bosni i Hercegovini iznosila je 38.976.319,46 kuna ili 35,88% ukupnog SRP-a. Provedeno je ukupno 379 projekta u različitim sektorima.

Pomoć Bosni i Hercegovini fokusirana je na prenošenje iskustava iz političke i gospodarske tranzicije, procesa pristupanja Europskoj uniji, reforme zdravstva, razvoja civilnog društva i procesa usklađivanja društva sa standardima Europske unije. Prenošena su hrvatska iskustva proizašla iz specifičnih ratnih i poslijeratnih okolnosti (razminiranje, stambeno zbrinjavanje izbjeglica i prognanika, sudska medicina, rehabilitacija i pomirenje).

Nastavljen je višegodišnji program doniranja osnovnog građevinskog materijala za obnovu i izgradnju oštećenih ili uništenih obiteljskih kuća u iznosu od 16,9 milijuna kuna.

Nastavljeno je višegodišnje financiranje značajnog projekta poput obnove Kliničke bolnice Mostar i projekta razvoja Sveučilišta Mostar. Izgrađeni su, obnovljeni te opremljeni brojni vjerski i kulturni objekti, uključujući škole, gimnazije, kazališta, muzeji i domovi kulture, te sanirana infrastruktura u određenim područjima.

U sklopu aktivnosti Poticaja za obrazovanje, kulturu, znanost i zdravstvo u Federaciji Bosne i Hercegovine koje se provode temeljem Sporazuma o posebnim odnosima između Republike Hrvatske i Federacije Bosne i Hercegovine, tijekom 2011. godine utrošeno je 16 milijuna kuna za financiranje obrazovnih, kulturnih, znanstvenih i zdravstvenih programa i projekata u Bosni i Hercegovini.

U sektoru zdravstva i socijalne skrbi uloženo je u nabavu i isporuku informatičko-komunikacijske opreme i drugu infrastrukturu u Kliničkoj bolnici Mostar. Provedeni su brojni projekti namijenjeni kućnoj njezi starih i bolesnih te djeci s poteškoćama u razvoju, domovima zdravlja, domovima za starije i nemoćne te programima rehabilitacije. U sektoru znanosti, obrazovanja i sporta nastavljena su ulaganja u razvoj Sveučilišta u Mostaru, opremanje obrazovnih ustanova, izgradnju i očuvanje medija i jezika.

U sektoru **poduzetništva** nastavljen je rad Regionalnog centra za razvoj poduzetničkih kompetencija zemalja Jugoistočne Europe - South East European Centre for Entrepreneurial Learning (SEECEL) koji je osnovan kao neovisna institucija 2009. godine, potpisivanjem ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske gospodarske komore. Model partnerstva, putem Ministarstva poduzetništva i obrta i poslovnog sektora pohvaljen je od strane Europske komisije kao najnapredniji oblik suradnje koji je u suglasju svih preporuka vezanih za unaprjeđenje poduzetništva. Slijedom preporuka Europske komisije i Glavne uprave za proširenje, uz prvotnih 7 zemalja (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Kosovo, Makedonije i Srbija), SEECEL-u je pridružena i osma članica, Turska. Ujedno, Ministarstvo poduzetništva i obrta koordiniralo je program „Podrške razvoju konkurentnosti“, uključujući razvoj klastera zajedno s Ministarstvom financija Baden-Wuertemberga u okviru Strategije Europske unije za dunavsku regiju. Dunavska strategija je

program za mikroregiju u kojem sudjeluje osam članica Europske unije te šest nečlanica Europske unije: Hrvatska, Srbija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Ukrajina i Moldavija u kojima je značajno iskustvo Hrvatske koja prednjači u poticanju suradnje i razmjene znanja u području malog i srednjeg poduzetništva, te jačanju poduzetništva i konkurentnosti ruralnih područja.

U području **razvoja civilnog društva** organizirana je razmjena i prijenos znanja i iskustava zemljama u regiji i šire. Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva (NZRCD) i DEŠA – Dubrovnik (humanitarna i mirotvorna organizacija) provodili su projekt „Znanjem do bolje budućnosti“ s ciljem pružanja razvojne pomoći organizacijama žena u području održivog razvoja te jačanju veza među predstavnicima lokalnih zajednica.

Najveći pad SRP-a dogodio se upravo u Bosni i Hercegovini. Razloge za navedeni pad potrebno je potražiti u značajnom smanjivanju proračunskih sredstava odnosno u nerazmjeru između planiranih sredstava i njihovoj realizaciji. Primjerice, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi kroz poticaj za zdravstvo u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru nabave i isporuke informatičko-komunikacijske opreme i izvođenja radova na kompletiranju infrastrukture novoizgrađene građevine Kliničke bolnice Mostar, planiralo je provedbu projekta u vrijednosti od 22.641.686,00 kuna, dok je tijekom 2011. godine utrošeno samo 3.741.134,96 kuna.

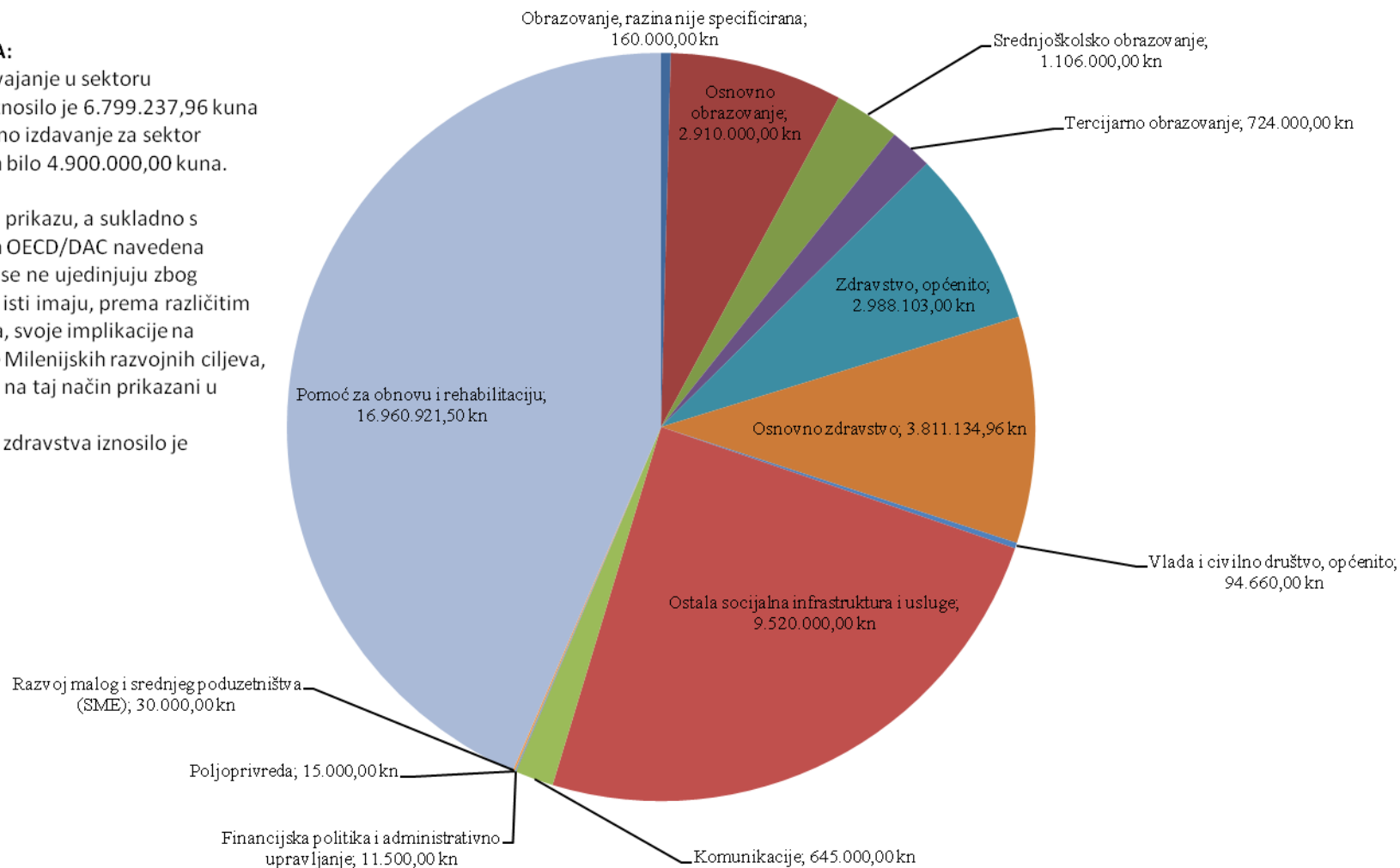
SLUŽBENA RAZVOJNA POMOĆ BOSNI I HERCEGOVINI U 2011. GODINI

NAPOMENA:

Ukupno izdvajanje u sektoru zdravstva i znosilo je 6.799.237,96 kuna dok je ukupno izdavanje za sektor obrazovanja bilo 4.900.000,00 kuna.

U grafičkom prikazu, a sukladno s smjernicima OECD/DAC navedena dva sektora se ne ujedinjuju zbog činjenice da isti imaju, prema različitim segmentima, svoje implikacije na ispunjivanje Milenijskih razvojnih ciljeva, te su stoga i na taj način prikazani u ovom grafu.

je u sektoru zdravstva iznosilo je

Za mlade diplomate Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Kosova, Srbije i Turske, u sektoru obrazovanja i unaprjeđenja institucionalnih kapaciteta, u organizaciji Diplomatske akademije Ministarstva vanjskih i europskih poslova, u Zgrebu je proveden posebno krojeni stručni seminar na temu "Hrvatski pristup EU: naučene lekcije za regiju JIE".

Na drugom mjestu po dodijeljenoj bilateralnoj SRP u zemljama Jugoistočne Europe nalazi se **Srbija** s 974.334,69 kuna, odnosno 0,90% ukupnog SRP-a. Provedeni su projekti u području obrazovanja s posebnim naglaskom na proces pristupanja Europskoj uniji, vanjske trgovine i zaštite kulturne baštine. Možemo istaknuti projekt Centra za forenzička ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“ Ministarstva unutarnjih poslova koji, je u suradnji s Nacionalno-kriminalističkim tehničkim Centrom u Beogradu drugu godinu za redom organizirao projekt "Europsko mentorstvo za forenzičku akreditaciju EMFA2" – u kojem akreditirani laboratoriji pomažu neakreditiranim laboratorijima u implementaciji sustava upravljanja kvalitetom sukladno međunarodnoj normi ISO 17025.

Makedoniji je tijekom 2011. godine upućeno 644.080,00 kuna SRP-a za projekte u području obrazovanja s posebnim naglaskom na proces pristupanja Europskoj uniji, vanjske trgovine i razvoja civilnog društva. Za istaknuti je projekt osnaživanja kapaciteta Uprave za EU poslove Republike Makedonije koji je proveo Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije.

Kosovu je pružen SRP u iznosu od 234.456,02 kuna, a provedeni su projekti u području obrazovanja, s posebnim naglaskom na proces pristupanja Europskoj uniji te jačanje institucionalnih kapaciteta za djelovanje i razvoj organizacija civilnog društva. Za istaknuti je projekt Centra za forenzička ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“ Ministarstva unutarnjih poslova koji, je u suradnji s Policijskom službom Kosova proveo projekt jačanja kapaciteta u području vještačenja za najsloženija kaznena djela.

U **Crnoj Gori** provedeni su projekti ukupne vrijednosti od 161.076,60 kuna u područjima obrazovanja s posebnim naglaskom na proces pristupanja Europskoj uniji, osnaživanja rodne ravnopravnosti, vanjske trgovine i prevencija sukoba. Za istaknuti je projekt osnaživanja rodne ravnopravnosti kao doprinos demokratizaciji zajednice organizaciji Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva (NZRCD) i Centar za ženske studije, Zagreb.

U području regionalne suradnje, s posebnim naglaskom na proces pristupanja Europskoj uniji, kao i suradnje s organizacijama civilnog društva, provedeni su projekti u ukupnom iznosu od 1.221.694,01 kuna.

5.2. Pomoć nestabilnim zemljama kao investicija u mir

Slabe državne strukture, nasilje, siromaštvo, kršenje ljudskih prava, trgovina ljudima, oružjem i narkoticima umanjuju životne mogućnosti ljudi koji žive u tim zemljama. Održivi razvoj zahtjeva minimalnu razinu sigurnosti. Stoga je pri oblikovanju razvojne politike za nestabilne zemlje potrebno razviti koordinirane i usklađene diplomatske, sigurnosne i razvojne strategije koje se međusobno isprepliću i nadopunjuju.

U nestabilnoj zemlji poput Afganistana razvojnu suradnju potrebno je razumjeti kao rizičnu investiciju: ukoliko je uspješna, ona snažno doprinosi ostvarenju političke, gospodarske i društvene koristi – za lokalno stanovništvo, za zemlje partnere i za međunarodnu zajednicu. U

takvim nestabilnim okruženjima razvojnu suradnju može se opisati kao dividendu mira. Pri tome je preporučljivo primjenjivati pristup koji je osjetljiv na sukobe i koji ih nastoji izbjegavati. Republika Hrvatska je u tome uspješna još od 2007. godine kada je inicirala razvojnu suradnju u Afganistanu, uglavnom na lokalnoj razini, na kojoj su uvažavane specifične lokalne prilike što je omogućavalo fleksibilnu i promptnu prilagodbu u često vrlo promjenjivom i nestabilnom okruženju.

Razvojna suradnja Hrvatske i Afganistana dio je ukupnih napora Vlade Republike Hrvatske u pružanju podrške Vladi Islamske Republike Afganistan. Započela je 2005. godine u okviru Provincijskog tima za obnovu, (*Provincial Reconstruction Team, PRT*), čime je potaknuto stvaranje mreže između sigurnosne, diplomatske i razvojne sastavnice Republike Hrvatske.

Razvojna pomoć kanalizirana je u okviru Provincijskog tima za obnovu (*PRT*), kroz civilno-vojnu suradnju (*CIMIC*), kroz obuku policijskih afganistanskih snaga u sklopu *EUPOL*-a i *POMLT*-a i kroz projekte multilateralnih organizacija (*IOM* i *WFP*).

Bilateralni projekti provedeni su u bliskoj suradnji s nadležnim vlastima (pokrajinskim i lokalnim, u skladu s provedbenim programima) i lokalnom zajednicom (na temelju utvrđenih potreba na terenu).

Do danas Hrvatska je u Afganistanu provela više od 42 projekata te je pružila službenu razvojnu pomoć u vrijednosti od oko 2,95 milijuna USD.

Pomoć je koncentrirana u tri prioritetna sektora:

- 1) **Izgradnja države:** od 2007. godine dva policijska službenika RH uključena su u misiju *EUPOL* koja obučava afganistanske policijske službenike za reformu i ustroj policijskog sustava, te četiri policijska službenika u sklopu *POMLT*-a;
- 2) **Obrazovanje:** izgradnja i oprema namještajem osnovne škole u Homaro Faroqu za 250 djece (dječaci i djevojčice); višegodišnja potpora programu UN-ovog Svjetskog programa za hranu (*WFP*) za osiguravanje prehrane školske djece i njihovih obitelji, izgradnja zaštitnog zida oko osnovne škole, donacija nastavnog materijala i ostale opreme za škole;
- 3) **Zdravstvo:** izgradnja vodenih crpki;
- 4) **Razvoj malog poduzetništva:** razvoj obrtničkih zanimanja.

Tijekom 2011. godine Republika Hrvatska je u **Afganistanu** provela sedam projekata ukupne vrijednosti od 1.305.312,98 kuna, čime Afganistan nakon 2009. godine ponovno zauzima drugo mjesto ključne zemlje partnera.

Projekt izgradnje i opremanja osnovne škole u selu Homaro Faroq u vrijednosti od 761.750,00 kuna, predstavlja uspješnu primjenu "sveobuhvatnog pristupa" koji je povezoao vojnu, diplomatsku i razvojnu sastavnicu.

U okviru programa „Mali projekti, znakoviti efekti“ hrvatski diplomat, zamjenik predstavnika *PRT* u Feyzabadu u suradnji s nadležnim vlastima u okrugu Tagab u izoliranom dijelu pokrajine Badakšan, gdje do sada nije bila prisutna niti jedna zemlja donator, opremio je sa

200 školskih klupa dvije škole za djecu. Korist od navedenog projekta je višestruka budući se pridonijelo podizanju lokalnih proizvodnih kapaciteta te razvoju obrtničkog zanimanja.

U skladu s prioritetima zadanima Nacionalnom strategijom, Republika Hrvatska je tijekom 2011. godine usmjerila SRP prema najnerazvijenijim zemljama u Sub-saharskoj Africi.

U **Etiopiji** je proveden projekt s ciljem potpore izgradnji škole u vrijednosti od 200.000,00 kuna.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta odgovorno je za provedbu hrvatskih programa službene razvojne pomoći u okviru svoje nadležnosti te je, slijedom rečenoga, dodijelilo 4 stipendije za preddiplomski/diplomski studij državljanima zemalja primateljicama razvojne pomoći, tj. **Namibije, Kenije i Republike Mauricijusa** za sveučilišni studij medicine, veterine i strojarstva.

U studenom 2011. godine održana je svečana primopredaja novoizgrađene osnovne škole lokalnoj zajednici u Homaro Faroqu u Afganistanu, projekta koji je realiziran u okviru razvojne pomoći Republike Hrvatske Islamskoj Republici Afganistan.

Izgradnja osnovne škole u selu Homaro Faroq u predgrađu Mazar-e-Sharifa na sjeveru Afganistana omogućena je na temelju inicijative Vlade Republike Hrvatske, slijedom iskazanih potreba lokalne zajednice i nadležnog afganistanskog Ministarstva obrazovanja. Svrha projekta bila je omogućiti pristup osnovnom obrazovanju za 250 djece u objektu koji raspolaže s pet učionica i drugim potrebnim prostorima, što će koristiti djevojčice i dječaci iz Homaro Faroqa i obližnjih afganistanskih sela.

Homaro Faroq je naselje od preko pet tisuća stanovnika, mahom povratnika iz izbjeglištva u susjednim zemljama. Do sada na tom području nije bilo nijedne izgrađene škole, a nastava na tom području u proteklom razdoblju odvijala se u tri šatora koji su služili kao učionice.

U aktivnostima koordinacije i izvedbe ovog projekta sudjelovalo je Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, u suradnji s Ministarstvom obrane.

6. Multilateralna SRP

6.1. Podrška međunarodnim organizacijama i agencijama Ujedinjenih naroda i drugim međunarodnim i regionalnim organizacijama

Za potrebe pružanja razvojne i humanitarne pomoći, odgovarajući na globalne izazove, u kojima su se tehnički i financijski kapaciteti međunarodnih organizacija pokazali sveobuhvatnijim i učinkovitijim u odnosu na postojeće nacionalne kapacitete i resurse, razvojna i humanitarna pomoć usmjeravana je putem Svjetskog programa za hranu (*World Food Programme, WFP*), Fonda Ujedinjenih naroda za djecu (*United Nations Children Fund, UNICEF*) i Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (*UNDP*).

Hrvatska je osigurala obvezne i dragovoljne doprinose međunarodnim organizacijama u sustavu Ujedinjenih naroda, drugim međunarodnim organizacijama i agencijama te *Bretton-Woods* institucijama koji se dijelom ili u cijelosti prikazuju kao SRP.

Za međunarodne i regionalne organizacije kroz obvezne i dobrovoljne doprinose, koji se ubrajaju u SRP, izdvojeno je ukupno 37.756.060,59 kuna. Uplaćeni su doprinosi sljedećim institucijama i tijelima:

- Međunarodna agencija za atomsku energiju (*IAEA*);
- Međunarodna organizacija rada (*ILO*);
- Međunarodna organizacija za migracije (*IOM*);
- Ujedinjeni narodi (*UN*);
- Program Ujedinjenih naroda za okoliš (*UNEP*);
- Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (*UNFCCC*);
- Konvencija Ujedinjenih naroda za suzbijanje dezertifikacije (*UNCCD*);
- Organizacija za hranu i poljoprivredu (*FAO*);
- UN-ov Odjel za mirovne operacije (*UNDPKO*);
- Organizacija Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu (*UNESCO*);
- Organizacija za industrijski razvoj Ujedinjenih naroda (*UNIDO*);
- Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo (*WIPO*);
- Svjetska trgovinska organizacija (*WTO*);
- Svjetska zdravstvena organizacija (*WHO*);
- Europska komisija (*EK*);
- Europska i mediteranska organizacija za zaštitu bilja (*EPPO*);
- Međunarodna udruga za ispitivanje sjemena (*ISTA*);
- Vijeće za regionalnu suradnju (*RCC*).

7. Humanitarna pomoć

Planiranje i provedbu humanitarne pomoći Republika Hrvatska usklađuje s međunarodnim načelima za humanitarno djelovanje, sadržanim u Načelima i dobroj praksi humanitarnog donatorstva (*GHD – Good Humanitarian Donorship*) te sukladno Europskom dogovoru o humanitarnoj pomoći.

Humanitarno djelovanje Republike Hrvatske usmjereno je na ublažavanje posljedica od prirodnih nepogoda te na programe rane obnove u post-konfliktnim okruženjima. Zaštita

najranjivijih skupina – posebno žena i djece – te promicanje humanitarnih načela žarište su humanitarnog djelovanja Republike Hrvatske.

Humanitarne aktivnosti bile su usredotočene u tri tematska područja: 1) učinkovita i pravodobna zaštita i pružanje pomoći najugroženijim skupinama izloženih krizi (primarno ženama i djeci); 2) sektor humanitarnog razminiranja; 3) rehabilitacija žrtava humanitarnih kriza (primarno djece) u Hrvatskoj.

Tijekom 2011. godine, Republika Hrvatska je pružila humanitarnu pomoć za potrebe saniranja posljedica nakon: prirodnih nepogoda, poput tsunamija u Japanu, potresa u Turskoj i suše u Rogu Afrike, te nakon oružanog sukoba u Libiji, u ukupnom iznosu od 6.247.746,00 kuna.

Vlada Republike Hrvatske, od 9. do 23. kolovoza 2011. godine, osigurala je sredstva za provedbu projekta psihosocijalne rehabilitacije dvadeset i petero japanske djece u dobi od 11 i 12 godina, u pratnji šest odraslih osoba (majki i učitelja). Djeca su stigla u Hrvatsku iz Sendaija, grada koji je u ožujku 2011. godine najteže pogođen posljedicama razornog potresa i tsunamija.

Projekt je provelo Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija u suradnji s Hrvatskim Crvenim križem. Uz sponzorstvo Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije i Grada Splita djeca su upoznala hrvatsku prirodnu i kulturnu baštinu, dok su im volonteri Gradskog društva Crvenog križa Osijek kroz igre i radionice, približili hrvatsku kulturu, jezik i običaje.

Usprkos jezičnim preprekama, ostvareni su nezaboravni kontakti između japanskih i hrvatskih vršnjaka kroz zajedničku igru, škole plivanja i gimnastike te su organizirane radionice o izradi japanskih origamija i hrvatskih suvenira.

Neposredno nakon završetka sukoba u Libiji, Republika Hrvatska je uputila dvije humanitarne pošiljke u Libiju. Nastavno na to proveden je projekt u području humanitarnog razminiranja. Time je ostvarena poveznica između humanitarnog i razvojnog segmenta te je pored neposrednog spašavanja života odgovoreno i na razvojne potrebe stanovništva za srednjoročno i dugoročno razdoblje (*Linking Relief Rehabilitation and Development, LRRD*).

U studenom 2011. godine, u libijskom gradu Bengaziju izvršena je službena primopredaja druge humanitarne pošiljke u okviru akcije slanja humanitarne pomoći Vlade Republike Hrvatske libijskom stanovništvu.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija koordiniralo je cjelokupnu akciju slanja humanitarne pomoći iz Republike Hrvatske pomorskim putem u Libiju te osiguralo sredstva za pokrivanje pripadajućih transportnih troškova.

Pošiljka uključuje donaciju vrijednih lijekova tvrtke Belupo d.d. iz Koprivnice te donaciju sanitetskog materijala koju je osiguralo Ministarstvo obrane Republike Hrvatske.

U provedbi humanitarnih projekata Vlada Republike Hrvatske surađivala je s nacionalnim provedbenim partnerima poput Hrvatskog Crvenog križa (Japan i Turska), Hrvatskog Caritasa (Rog Afrike), Hrvatskog centra za razminiranje i Zaklade „Hrvatska bez mina“ (Libija), te s međunarodnim partnerima (*WFP/UNHAS* u Libiji) i *UNICEF* (Rog Afrike).

Klimatske promjene, porast broja stanovništva, degradacija okoliša, nedostatak vode te ubrzani rast cijena hrane stvaraju sve veći pritisak na učinkovito provođenje humanitarnih operacija te zahtijevaju ulaganje dodatnih napora za pronalaženjem inovativnih rješenja, posebice u području sprječavanja i stvaranja otpornosti na krize. U području sprječavanja rizika od nepogoda i stvaranja otpornosti na krize bit će potrebno dodatno osnažiti i usmjeriti planiranje odgovarajućih programa humanitarne pomoći Republike Hrvatske, posebice u post-konfliktnim i nestabilnim okruženjima.

U politiku razvojne suradnje, u koju spadaju razvojna i humanitarna politika, potrebno je uključiti smanjivanje rizika od nepogoda, izgradnju otpornosti i odgovora na nepogode jer time ostvarujemo pametno ulaganje i učinkovitu razvojnu suradnju odnosno doprinosimo održivom i uključivom razvoju trećih zemalja.⁴

⁴Rezultati znanstvenih istraživanja pokazuju kako jedna novčana jedinica uložena u smanjivanje rizika od nepogoda ostvaruje uštedu od sedam novčanih jedinica koje je potrebno potrošiti za oporavak od krize.

Vežano uz ciljeve humanitarne politike, pored promicanja humanitarnih načela i načela dobre humanitarne prakse, zaštite najranjivijih skupina, posebno žena i djece, uz pružanje žurnih odgovora na krize prouzročene prirodnim ili ljudskim djelovanjem, smatramo potrebnim dugoročno se usmjeriti na krize produženog djelovanja, odnosno programe rane obnove u post-konfliktnim i nestabilnim okruženjima te time povezati humanitarnu i razvojnu dimenziju, u cilju njihove održivosti.

8. Brojčani pregled

Republika Hrvatska je tijekom 2011. godine pružila 108.616.163,37 kuna, odnosno oko 14.610.382,61 milijuna eura za 573 bilateralnih, multilateralnih i regionalnih projekata SRP.

Bilateralna SRP u tom razdoblju iznosila je ukupno 58.735.680,32 kuna, što je 54,08% od ukupnog iznosa za SRP, dok je multilateralna SRP (dobrovoljni i obvezni doprinosi unutar sustava Ujedinjenih naroda, doprinosi međunarodnim organizacijama i mirovnim misijama) iznosila 37.756.060,59 kuna ili 40,17% ukupnog SRP-a dodijeljenog u 2011. godini.

SRP je tako iznosio 0,03% bruto nacionalnog dohotka (BND) u 2011. godini.

Prema izvješću iz 2010. godine, SRP Republike Hrvatske bio je usmjeravan u 40 država, dok je prema podacima iz 2011. godine SRP bio usmjeravan u 19 država. Iako navedeno ukazuje na smanjivanje raspršenosti po broju država, kojima je pružen SRP, isti je još nedovoljno usredotočen i okrupnjen. Navedeno bi doprinijelo djelotvornosti i većoj vidljivosti SRP-a Republike Hrvatske, kako u međunarodnoj, tako i u domaćoj javnosti. Također, u svjetlu skorog članstva u Europskoj uniji, SRP će biti potrebno snažnije koordinirati u okviru Europske unije.

Specifikacija SRP-a koji je Republika Hrvatska pružila tijekom 2011. godine prikazana je u Tabeli 1.

TABELA 1

Države partneri u bilateralnoj razvojnoj suradnji u 2011. godini (prema SRP-u u apsolutnim i relativnim omjerima)

ZEMLJA	IZNOS	%
Međunarodne i regionalne organizacije	43.632.737,05 kn	40,17
Bosna i Hercegovina	38.976.319,46 kn	35,88
Administrativne troškove	14.978.355,68 kn	13,79
Japan	4.097.710,00 kn	3,77
Afganistan	1.305.312,98 kn	1,20
Srbija	974.334,69 kn	0,90
Kenija	784.500,00 kn	0,72
Makedonija	664.080,00 kn	0,61

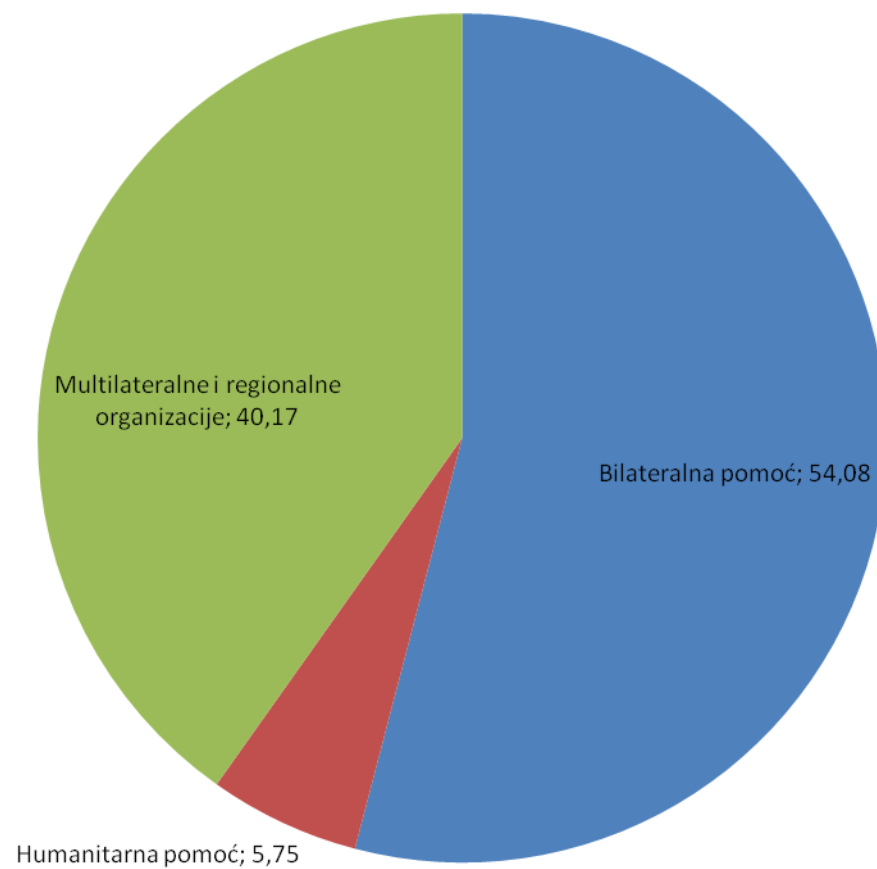
Višedržavna suradnja	623.694,01 kn	0,57
Libija	554.036,00 kn	0,51
Turska	500.000,00 kn	0,46
Etiopija	453.500,00 kn	0,42
Somalija	250.000,00 kn	0,23
Kosovo	234.456,90 kn	0,22
Tanzanija	200.000,00 kn	0,18
Crna Gora	161.076,60 kn	0,15
Kolumbija	100.000,00 kn	0,09
Namibija	76.000,00 kn	0,07
Mauricijus	38.000,00 kn	0,03
Palestina	7.050,00 kn	0,01
Kina	5.000,00 kn	0,00
Moldavija	0,00 kn	0,00
UKUPNO	108.616.163,37 kn	100,00

Od sveukupnog iznosa službene razvojne pomoći Republike Hrvatske, koji uključuje razvojnu i humanitarnu pomoć, na humanitarnu pomoć odnosi se sljedeće:

ZEMLJA	IZNOS	%
Japan	4.097.710,00 kn	65,59
Kenija	746.500,00 kn	11,95
Turska	500.000,00 kn	8,00
Libija	400.036,00 kn	6,40
Etiopija	253.500,00 kn	4,06
Somalija	250.000,00 kn	4,00
UKUPNO	6.247.746,00 kn	100,00

Specifikacija konkretnih projekata provedenih u pojedinim partnerskim zemljama nalazi se u Dodatku Izvješća.

SLUŽBENA RAZVOJNA POMOĆ U OKVIRU BILATERALNE I HUMANITARNE POMOĆI TE DOPRINOSI MEĐUNARODNIM I REGIONALNIM ORGANIZACIJAMA U 2011.

GODINI

Tijekom 2011. godine SRP je usmjeren u šest regija kako slijedi:

1. Jugoistočna Europa (ukupno 407 projekata u vrijednosti od 41.510267,65 kuna, odnosno 38,22% ukupnog SRP-a)
2. Afrika (ukupno 11 projekata u vrijednosti od 2.573.744,01 kuna, odnosno 2,63% ukupnog SRP-a)
3. Bliski Istok (ukupno jedan projekt u vrijednosti od 7.050,00 kuna, odnosno 0,01% ukupnog SRP-a)
4. Azija/Pacifik (ukupno 18 projekata u vrijednosti od 5.408.022,98 kuna, odnosno 4,98% ukupnog SRP-a)
5. Latinska Amerika (ukupno 1 projekt u vrijednosti od 100.000,00 kuna, odnosno 0,09% ukupnog SRP-a)

Projekti koji pokrivaju više geografskih područja (ukupno 9 projekata u vrijednosti od 623.694,01 kuna, odnosno 0,57% ukupnog SRP-a).

Projekti iz sektora kulture ne mogu se podvesti pod tematske prioritete navedene u Nacionalnoj strategiji, što ukazuje na neusklađenost planiranja sa strateškim okvirom razvojne suradnje na nacionalnoj razini.

Tijekom 2011. godine, ukupno 411 projekata obuhvatilo je jedan ili više tematskih prioriteta, dok 159 projekata, čija je ukupna vrijednost iznosila 7.862.000,00 kuna ili 7,24% ukupne razvojne suradnje nije obuhvatilo niti jedan od tematskih prioriteta definiranih u Nacionalnoj strategiji.

Ukupno 33 projekta i programa razvojne suradnje obuhvatili su prioritet prijenosa iskustava iz pristupnih pregovora s Europskom unijom i reformskih procesa za usklađivanje društva sa standardima Europske unije, odnosno 3,85% od ukupnog broja svih projekata.

U provedbi SRP-a tijekom 2011. godine, 411 projekata ili 72,11% svih projekata moglo se podvesti pod jedan ili više Milenijskih razvojnih ciljeva, dok 159 projekata, odnosno 27,89% svih projekata, nije obuhvatilo niti jedan Milenijski razvojni cilj.

9. Zaključak

Uslijed globalne financijske i gospodarske krize većina zemalja donatora je tijekom 2011. godine značajno reducirala SRP te je time prekinut trend dugogodišnjeg povećanja SRP-a. Iako EU27 i dalje zadržava vodeću ulogu globalnog donatora koji pruža više od polovice ukupnog SRP-a (u vrijednosti od 53,1 milijarde eura), 2011. godina (nakon 1997. godine) predstavlja prvi značajan pad SRP-a na razini EU-a⁵ te u slučaju pojedinih država članica EU⁶, s obzirom na postavljene ciljeve povećanja SRP-a u odnosu na bruto nacionalni dohodak.

⁵ EU27 je u 2011. ostvario skupni SRP u iznosu od 0,42% od BND-a, dok je postavljeni cilj za 2010. godinu bio 0,56% od BND-a.

⁶ Od „starih“ država članica EU-a zadani cilj od 0,7% od BND-a ostvarili su jedino Luksemburg, Švedska, Danska i Nizozemska. Od „novih“ članica zadani cilj za 2010. od 0,17% od BND-a ostvarili su jedino Cipar i Malta dok preostale nove članice to nisu uspjele.

Pad SRP-a Republike Hrvatske u 2011. godini značajnije odstupa od pada u novim državama članicama Europske unije, pri čemu treba uzeti u obzir da se značajan dio odstupanja odnosi na aktualno nesudjelovanje Hrvatske u fondovima Europske unije, u koje će Republika Hrvatska početi uplaćivati nakon stupanja u članstvo Europske unije, čime će se hrvatski SRP značajno povećati.

Uz proračunska ograničenja, uslijed gospodarske i financijske krize, elementi koji su također doprinijeli padu SRP-a jesu strukturalni nedostaci poput: nekoherentnog strateškog planiranja ukupne SRP, nekonsolidirani proračun namijenjen razvojnoj suradnji, te nedovoljno prepoznavanje od strane nadležnih tijela što se sve ubraja u SRP.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je kroz mehanizam Međuresorne radne skupine za razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć iznijelo prijedloge za unaprjeđenje djelotvornosti SRP: a) okrupnjene projekte/programe usmjeriti na nekoliko ključnih zemalja partnera; b) koordinirati aktivnosti s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova, i to u pogledu planiranja, provedbe, nadzora i izvješćivanja.

Ispravljanje uočenih nedostataka jest važno u cilju ostvarivanja vjerodostojnosti prema: a) partnerskim zemljama u kojima ostvarujemo učinkovite rezultate i b) hrvatskim poreznim obveznicima kojima pružamo transparentan uvid u trošenje proračunskih sredstava namijenjenih SRP.

Službena razvojna pomoć predstavlja samo jedan od načina inozemne pomoći, ali je u kriznim vremenima, kada opadaju ostali oblici financiranja, poput stranih i domaćih investicija, međunarodne trgovine, otpisa dugova, doznaka migranata i ostalih privatnih izvora financiranja, njezina uloga tim značajnija. Stoga je odgovornost zemalja donatora da upravo u vrijeme krize demonstriraju odgovornost i vjerodostojnost prema najpotrebitijima.